

B&W en gemeenteraad Texel

Emmalaan 15

1791 AT Den Burg

Stichting Kernwaarden Texel

Klif 15

1797 AK Den Hoorn

Betr. Toeristisch toekomstplan

Den Hoorn, 2 februari 2021

Geacht College, geachte Raadsleden,

Graag willen we u deelgenoot maken van onze opvattingen omtrent het voorliggende concept Toeristisch toekomstplan.

Hoewel we een aantal opmerkingen en kanttekeningen hebben, willen we als eerste onze waardering uitspreken voor het feit dat er nu een kader stellende notitie ligt met een aantal wezenlijke uitgangspunten. Veelbelovend is de subtitel: "De Texelse maat". Dat spreekt ons natuurlijk aan omdat ook al in het coalitieakkoord is uitgesproken dat de Texelse Kernwaarden leidend zullen zijn. Dat is in de notitie ook goed terug te lezen. Waardering hebben we ook voor de onderbouwing van de voorgestelde kaders.

Naast waardering hebben we ook een aantal vragen, aandachtspunten en opmerkingen. Die plaatsen we bij elk van de genoemde 13 kaders opdat daarmee bij de uitwerking rekening kan worden gehouden. SKT wil vanuit haar zorg voor de kernwaarden "rust", "ruimte", "natuur", "open landschap", "cultuurhistorie" en "nachtelijke duisternis" haar belang onder de aandacht brengen. Immers al deze waarden zijn hier in het geding.

- 1. Het aantal personen dat Texel jaarlijks bezoekt is voldoende. Meer groei is niet wenselijk.**
Dit is het belangrijkste uitgangspunt en bepalend voor de uitwerking van de kaders 2 t/m 13. SKT stemt hier zonder voorbehoud mee in. Het kiezen voor de andere optie: groei zonder begrenzing is niet mogelijk zonder de kernwaarden aan te tasten. Het gaat echt om de uitwerking want, zoals de notitie zelf al stelt op pag. 3, is het aantal recreatieve slaapplekken al jaren stabiel. Dat klopt ook als wordt gekeken naar het aantal NORM slaapplekken dat in het bestemmingsplan 2013 is vastgelegd. In februari 2016 waren er volgens het gemeentelijke slaapplekkenbestand al 44.400 slaapplekken uitgegeven. Maar dat is niet hetzelfde als het aantal echte slaapplekken dat naast het dagtoerisme effect heeft op het aantal bezoekers.
- 2. Texel moet in meer camperplekken, binnen het huidige aantal slaapplekken, voorzien om aan de vraag te kunnen voldoen.**
Het kiezen van het uitgangspunt "aan de vraag voldoen" is riskant want de vraag is immers eindeloos, niet alleen voor campers, maar ook voor alle andere vormen van

verblijfsrecreatie. Het is belangrijk goed te benoemen wat de rol van de gemeente hierbij is want het voldoen aan welke vraag dan ook is primair een zaak van de marktsector die moet opereren binnen de door de overheid gestelde kaders. Kan de gemeente conversie naar camperplaatsen faciliteren op verblijfsrecreatieve terreinen en kampeerterreinen?

3. Er wordt een maximum gesteld aan het aantal logies met ontbijt adressen.

SKT kan zich daarin vinden, mits niet beperkt tot de dorpen en binnen het maximum aantal slaapplekken van 45.000. Immers logies met ontbijt c.q. AirBNB 'bedden' leveren, waar dan ook gesitueerd op het eiland, een flinke bijdrage aan de drukte beleving. Meer duiding is gewenst, want als het waar is dat *de tendens lijkt te zijn dat er al meer dan genoeg aanbod op Texel is* en dat *bij niet reguleren er in extreem geval 39600 slaapplekken bij kunnen komen* dan is hier grote spoed geboden om al op korte termijn een effectieve uitvoering mogelijk te maken van dit richtinggevend kader.

4. Er komt regelgeving met heldere en ook handhaafbare, toetsingscriteria voor logies met ontbijt.

In de toelichting geeft de gemeente aan dat aan de 'wildgroei' van logies met ontbijt er ook aan te wijzen is dat *De sector de begrippen "ondergeschiktheid" en "in de woning" ruim interpreteerde*. Maar: het is toch de gemeente die de (bouw)aanvragen beoordeelt en goedkeurt? En het is de overheid die de regelgeving moet handhaven. Het is niet de sector die de interpretaties bepaalt. Hierin verandering aanbrengen kan al op hele korte termijn bij het behandelen van aanvragen en bij handhaving van al gerealiseerde Logies met ontbijt faciliteiten..

Op 12 maart 2014 werd de mogelijkheid door de raad gegeven om bij een gedoogbeschikking op aanvraag de mogelijkheid te realiseren van meer dan 6 personen of meer dan driekamers bij instandhouding van de woonfunctie. Een helder besluit is naar onze opvatting nodig om dit soort gedoogbeschikkingen niet meer af te geven.

5. Het (planologisch) maximum aantal slaapplekken van 45.000 blijft uitgangspunt voor de toekomst.

De notitie licht toe dat *de oplossing moet worden gezocht in kwaliteitsverbetering van bestaande voorzieningen*. Het is onduidelijk welk probleem door welke kwaliteitsverbetering zal worden opgelost. Nog in 2016 werd in de nota Verblijfsrecreatie kwaliteitsverbetering mede geïnterpreteerd als 25% capaciteitsvergroting bij significante kwaliteitsverbetering en conversie naar een andere verblijfs categorie en het realiseren van tijdelijke slaapplekken. Nu wordt daar anders over gedacht. Het begrip kwaliteit vraagt dus om een heldere omschrijving. De 25% regel was in deze nota overigens ook uitgewerkt voor recreatieve terreinen en recreatieve gebouwen met een aantal termijnen waarvoor stappen moesten zijn gezet om nog goedkeuring te kunnen krijgen. Die termijnen zijn goeddeels verstreken: het bestemmingsplan Buitengebied dateert van 12 juni 2013 : binnen 5 jaar had een verzoek tot uitbreiding moeten worden ingediend, binnen 7 jaar had er een ontvankelijke bouwaanvraag moeten zijn en binnen tien jaar had de uitbreiding gerealiseerd moeten zijn. Er is ook helder beleid nodig om te kunnen bepalen hoe in het kader van de stolpenregeling en nieuwe boerencampings slaapplekken nog c.q. niet meer kunnen worden toegekend.

6. Gemeente Texel werkt niet meer mee aan het omzetten van slaapplekken (geen verdere versterking)

De toelichting op dit kader lijkt het begrip "versterking" te beperken tot campings. SKT meent dat dit kader zich ook zou moeten uitstrekken tot het hele buitengebied en tot alle vormen van versterking, waaronder niet alleen als gevolg van conversie, maar ook als gevolg van uitbreiding van bestaande verblijfsrecreatie.

Gelet op de verwachting dat in de komende tien-twintig jaar het aantal agrarische bedrijven kleiner zal worden en er dus ook een toenemend beroep op de VAB en Ruimte voor Ruimte regeling zal worden gedaan met de mogelijkheid om een recreatief opstal te vestigen, moet het “beperk de verstening” beleid hier ook op anticiperen.

- 7. Wij continueren het initiatiefvoorstel van “stop op verplaatsen spookslaapplaatsen” aangenomen op 26 juni 2019 betreffende de verplaatsing van bestaande recreatieve slaapplaatsen volgens het ‘ja, mits’ principe.**

Daarin kan SKT zich volledig vinden.

- 8. Aanvullend op kader 7.: wij gaan actief beleid voeren om de “spookslaapplaatsen” op het eiland op termijn uit het bestemmingsplan te verwijderen.**

SKT vraagt zich af of hiervoor niet een overeenkomstige benadering kan worden ingevoerd als bij verleende maar niet gebruikte bouwvergunningen. Als die binnen drie jaar niet zijn gebruikt vervallen ze volgens art. 2.33, 2^e lid aanhef en onder a van de WABO.

Tegelijkertijd roept dit de vraag op of en hoe de aldus vrijkomende ca. 900 NORMbedden worden gebruikt binnen de nieuwe kaders. In dit kader dient zich ook de vraag aan hoe de mogelijkheid van *deel*verplaatsing in de praktijk uitwerkt. Is dat een nuttige optie gebleken of kan het beter worden afgeschaft? Of wordt dit beperkt tot de recreatieconcentratiegebieden?

- 9. De regeling voor kamperen bij de boer wordt aangescherpt om meer recht te doen aan het oorspronkelijke doel, namelijk dat er sprake moet zijn van een nevenfunctie bij een reël agrarisch bedrijf.**

Het is vreemd dat dit als nieuw/verbeterd kader wordt voorgesteld. Het huidige bestemmingsplan is toch al heel duidelijk op dit punt?: *Kamperen bij de boer Conform het gemeentelijk beleid van kamperen bij de boer, is in dit plan ook een afwijking opgenomen ten behoeve van 15 kampeermiddelen voor de periode van 15 maart tot en met 31 oktober voor verblijfsrecreatie. Om voor deze vergunning in aanmerking te kunnen komen is één van de criteria dat het een reëel agrarisch bedrijf betreft. Dit kan worden aangetoond door het overleggen van bijvoorbeeld de metelling gegevens van het CBS, of een bedrijfsplan waaruit blijkt dat aan de normen van een reëel bedrijf wordt voldaan. De methode van het lei (landbouw economisch instituut) te Wageningen, kan hiervoor gebruikt worden. EN: Om landschappelijke redenen is daarom het kamperen bij de boer uitgezonderd in het Hoge Berggebied en aan de randen van de dorpen.* Hoe komt het dan dat het oorspronkelijke doel – verwoord in het bestemmingsplan- uit het oog is verloren?

Niettemin: het gaat niet allen om aanscherpen van de regeling voor behandeling nieuwe aanvragen, maar zeker ook om handhaving (is nog sprake van een reël agrarisch bedrijf; gaat het om 15 plekken e.d.) en om de juiste afweging bij het verlengen van vergunningen.

Gelet op de verwachting dat de komende tien-twintig jaar vele agrarische bedrijven beëindigd zullen worden is ook aannemelijk dat daardoor de grondslag voor bijbehorende boerencampings vervalst. Bij beëindiging van het agrarisch bedrijf, vervalst de vergunning en vervalst ook de noodzaak van het verplicht aangelegde schaamgroen dat de openheid van het landschap beperkt. Bij beëindiging van de camping kan het groen weer worden verwijderd ten einde de oorspronkelijke openheid van het landschap te herstellen. SKT bepleit om een expliciet daarop gerichte bepaling in de vergunningen op te nemen.

- 10. Het dagtoerisme wordt niet verder gestimuleerd en wordt om deze reden niet extra gepromoot.**

Het lijkt erop alsof de notitie focust op dagtoerisme dat via de TESO op het eiland komt. Dat is ook verreweg het grootste aandeel. Maar welke visie en beleid is/wordt gevoerd met betrekking tot het bezoek via de haven in Oudeschild (zowel jachthaven als cruiseschepen)? Consolideren en niet faciliteren?

SKT is het er wel mee eens vanuit de te beschermen kernwaarde rust dat er geen dagtoerisme wordt gepromoot maar vraagt zich af welke middelen de overheid in handen heeft om dit kader te voorzien van effectieve maatregelen. Wat SKT betreft is het overigens niet alleen een kwestie van aantallen maar ook van de manier waarop Texel wordt "gebruikt": het zijn lokale ondernemers die toeristen lawaaiige toertochten aanbieden met Solexen en Tuk-Tuks. Daar is niets Texels-eigen aan. Is daar in de vergunningverlening iets aan te doen? Hoe kan er worden geanticipeerd op outdoor activiteiten die door ondernemers van buiten Texel op Texel worden georganiseerd?

Wie voert nu de promotie uit voor Texel als dagbesteding? Het zal niet kunnen worden verboden, maar als de VVV hier een rol in neemt, kan mogelijk via de gemeentelijke subsidie hieraan sturing worden gegeven.

De opmerking dat *dagtoeristen minder besteden (.....) maar nog wel steeds welkom zijn* is in dit kader niet echt relevant.

11. Verblijfsgasten kunnen met hun auto naar Texel komen; eenmaal op Texel aangekomen willen we de verblijfsgast aanmoedigen om zoveel mogelijk gebruik te maken van duurzame vormen van vervoer (bijvoorbeeld per fiets, te voet of via OV)

Goed definiëren wat als duurzaam vervoer wordt gezien: elektrische auto's zijn wellicht ook duurzaam, maar vergen net zo goed P plaatsen en laadpalen en verkleinen niet de automobilititeit. Het voorzien van betere P plaatsen in/bij dorpskernen verkleint niet de automobilititeit.

De gedachte van nieuwe fietspaden roept spanning op met versnippering van het landschap terwijl er al een uitgebreid fietspadennet is. Meer paden levert op dat er op meer gebieden op Texel (dag)toeristen zullen komen hetgeen de kernwaarden rust, ruimte en open landschap tekort doet.

12. Marketing en promotie moet uitgaan van de Texelse kernkwaliteiten oftewel de kernwaarden.

Het gaat SKT er niet om dat gemeente alleen maar "kijkt" naar de kernwaarden, maar ze gebruikt als toetsingskader. SKT vraagt college en raad om een duidelijk verhaal hoe de gemeente bij het invullen van de richtinggevende kaders rekening gaat houden met de kernwaarden.

De samenvatting van de longread van het advies van bureau IMA stelt niet gerust. Die lijkt uit te gaan van het aantrekken van nieuwe bezoekers. Daaraan blijkt nu juist géén behoefte. Dit kader roept evenals kader 10 de vraag op naar de rol die de gemeentelijke overheid heeft en de invloed die ze kan uitoefenen op marktpartijen en organisaties die marketing en promotie tot hun kerntaak rekenen.

13. Iedereen is welkom op Texel en er moet voldoende ruimte blijven voor de toerist met de smallere beurs.

In de "te druk beleving" is vanuit de dorpen (pag. 5) de opmerking gemaakt "*zorg dat iedereen van het toerisme profiteert, dat vergroot het draagvlak*". Daaraan gevolg geven zou een wissel trekken op kader 1. Het is onmogelijk om iedereen rechtstreeks te laten profiteren. Dat is onwenselijk. Indirect worden door alle Texelaars al de voordelen genoten in de vorm van een ruim winkel- en cultuuraanbod, frequente bootdienst etc.

Het is niet zo duidelijk wat hierin de rol van de gemeente is: ondernemers verzorgen het dag- en verblijfsrecreatie aanbod. En er zijn ook kampeers met een dikke beurs en hotelgasten met een smalle beurs. De beursomvang kan nauwelijks een criterium zijn. De opmerking: "*Iedereen is welkom op Texel zolang men de Texelse Kernkwaliteiten maar accepteert*" is zinloos : niemand hoeft op dat punt een toelatingsexamen te doen.

Verder: wat missen we nog?

- een hoofdstuk over de samenhang met andere beleidsvelden. Zo staat in het coalitieakkoord onder Programma 4 : *Onderzoek naar de draagkracht van het eiland voor het totaal van bebouwing, infrastructuur, bedrijvigheid en demografische ontwikkeling (meenemen in het toeristisch toekomstperspectief)*. Mogelijk komt dat aan de orde bij de Omgevingsvisie?
- Een hoofdstuk over de financiële aspecten , m.n. toeristenbelasting en parkeerbelasting.
- Een specifieke uitwerking van het onderwerp toeristische versterking afremmen.
- De nota Erfgoed Texel 2017 en de Agenda Waddengebied 2050 in de opsomming van relevante documenten onder 3.2
- Zicht op de mogelijkheden om met een beperkte bestemmingsplanwijziging een deel van de doelen te kunnen realiseren (zoals bestemde bedden, mogelijkheden van logies met ontbijt) met een aantal concrete "uitsterf" data zoals die ook werden genoemd in de nota Verblijfsrecreatie.
- Zicht op transparantie in de beddentelling: waarom niet een Excel sheet op de website van de gemeente waarop van dag tot dag is in te zien welk soort bedden op welk adres (of kadastraal perceel) zijn vergund? (intern kan de gemeente dat nog aanvullen met een koppeling naar de geïnde toeristenbelasting).
- Een verduidelijking hoe slaappleatsen aan boord van schepen worden meegeteld.

En tot slot:

Dat de Texelse Kernwaarden richtinggevend zijn wordt in de notitie goed benoemd. Het is daarom vreemd dat De Stichting Kernwaarden Texel niet wordt betrokken als stakeholder. In de opsomming op pag. 16 komt SKT niet voor bij de kernpartners en niet bij de stakeholders.

SKT verzoekt het College om in het vervolg als kernpartner bij de verdere uitwerking te worden betrokken.

Met vriendelijke groet,

Kees Boon, Voorzitter

Joop Groeskamp, secretaris